(10) 47 (9)

रजिस्टर पोस्ट ए.डी.

जा.क्र.ना.बँका/डी-४ पेण अर्बन बँक/का.क्र.८८/२०११ 1717
सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांचे कार्यालय
दिनांक : २१ / ०३ / २०११

मा. सहकार आयुक्त यांचा दि. २१/०३/२०११ रोजीचा आदेश

वाचले :-

१) महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८

२) मे.किर्तने पंडीत अॅन्ड कंपनी, सी. ए. यांनी दि.२१/२/२०११ अन्वये या कार्यालयास सादर केलेला दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड यांचा सन २००८-०९ या वर्षाचा पुर्नलेखापरीक्षण अहवाल

३) मे.किर्तने पंडीत अॅन्ड कंपनी, सी. ए. यांनी दि.९/३/२०११ अन्वये या कार्यालयास सादर केलेला दि पेण अर्बन को-ऑप बँक लि. पेण जि. रायगड यांचा सन २००९-१० या वर्षाचा लेखापरीक्षण अहवाल

४) मे.किर्तने पंडीत अॅन्ड कंपनी, सी. ए. यांनी दि.१७/३/२०११ रोजी या कार्यालयास सादर केलेला दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड यांचा सन २००८-०९ व पुन [illegible] लेखापरीक्षणाचा विशेष अहवाल

प्रस्तावना :-

ज्याअर्थी, दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड ही महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० अन्वये नोंदणीकृत बँक असून बँकेचे कार्यक्षेत्र रायगड, बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, सातारा व रत्नागिरी जिल्ह्यापुरते मर्यादीत आहे. सदरची बँक या कार्यालयाचे अधिकारक्षेत्रांत येते. आणि,

ज्याअर्थी, संदर्भ क्रमांक २, ३ व ४ प्रमाणे अहवालाची छाननी केली असता बँकेने केलेल्या [illegible] प्रकरणी बँकेच्या कर्जाच्या सुरक्षेसाठी पुरेसे तारण न घेतल्याने तसेच आवश्यक ती कागदपत्रांची [illegible] व शहानिशा न करता तसेच कर्जदाराची उचल व परतफेडीची क्षमता याचा कोणताही विचार न करता कर्जवाटप केले आहे तसेच बँकेने चुकीच्या पध्दतीने बँक गॅरंटी दिली आहे, बँकेच्या काही खात्यातून कोणत्याही अधिकाराशिवाय रोख रकमा काढण्यात आलेल्या आहेत. बँकेच्या संगणक प्रणालीमध्ये फेरफार केले आहेत. रिझर्व्ह बँकेचे निकष डावलून गुंतवणूकीचे रोखीकरण केले असल्याने तसेच इतर [illegible] बँकेच्या आर्थिक हिताचा विचार न झाल्याने बँकेस आर्थिक नुकसान झालेले असून या बँकेच्या [illegible] आहेत. आणि,

[illegible]
१९६०, नियम १९६१ तसेच रिझर्व्ह बँकेच्या सुचनांचे उल्लंघन करुन मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार आणि कर्जव्यवहारातील आर्थिक अनियमितता केल्यामुळे बँकेचे आर्थिक नुकसान झालेले आहे. सदर आर्थिक नुकसानीस जबाबदार असणा-या व्यक्तींकडून रकमा वसूल करण्यासाठी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ अन्वये प्राधिकृत अधिका-यामार्फत चौकशी करुन संबंधीतांवर जबाबदारी निश्चित करण्याची तरतूद आहे. आणि माझी अशी खात्री झाली आहे की, सदर तरतुदीप्रमाणे कारवाई करुन बँकेला झालेल्या आर्थिक नुकसानीची रक्कम निश्चित करुन ती रक्कम संबंधीताकडून वसूल करणे आवश्यक असल्यामुळे मी खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

-: आ दे श :-

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करुन मी राजगोपाल देवरा, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र

पुणे दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड या बँकेच्या संबंधीत संचालक मंडळ, पदाधिकारी व अधिकारी/ कर्मचारी यांनी केलेल्या कर्जवाटप प्रकरणात आणि बँकेच्या आर्थिक अनियमीततेबाबत बँकेचे आर्थिक नुकसान किती झाले व त्याला जबाबदार व्यक्ती कोण आहेत आणि जबाबदार असणा-या व्यक्तींकडून बँकेस झालेल्या आर्थिक नुकसानाची रक्कम व्याजासह वसूल करण्यासाठी महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ मधील तरतुदीनुसार संदर्भ क्रमांक २ ते ४ मधील अहवालातील मुद्यांवर चौकशी करण्यात यावी असे मी आदेश देत आहे.

सदर चौकशीसाठी श्री. सुनील पवार, विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांची प्राधिकृत अधिकारी म्हणून नेमणूक करीत आहे. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० आणि त्याखालील नियमानुसार चौकशी करुन सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या व्यवहारात बँकेला किती आर्थिक नुकसान झाले आहे आणि झालेल्या नुकसानीस कोण जबाबदार आहे व ते किती रकमेला जबाबदार आहेत हे निश्चित करुन त्या रकमां वसूलीसंबंधी आवश्यक ते आदेश द्यावेत.

सदर चौकशीच्या कामासाठी प्राधिकृत अधिकारी यांना रु.२०,०००/- (अक्षरी रुपये वीस हजार फक्त) चौकशी फी म्हणून मान्य करण्यात येत आहे. या रकमेत चौकशी फी व चौकशीसाठी प्राधिकृत अधिकारी यांना करावयास लागणा-या सर्व खर्चाचा समावेश आहे. प्राधिकृत अधिका-यांनी चौकशी खर्चाची जबाबदारी निश्चित करावी व हा खर्च वसूल करण्यासंबंधी आवश्यक ते आदेश द्यावेत. प्राधिकृत अधिकारी यांनी सदरची चौकशी या आदेशाच्या दिनांकापासून ६ (सहा) महिन्यात पूर्ण करावी.

(राजगोपाल देवरा)
सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रति,

१. श्री. सुनील पवार, विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे तथा प्राधिकृत अधिकारी (कलम ८८) दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड
२. प्रशासक, दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण, शिवाजी चौक, जि. रायगड
३. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रायगड
४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८(अ) मधील तरतुदीनुसार दि पेण अर्बन को-ऑप.बँक लि. पेण जि. रायगड यांना असे आदेश देण्यात येत आहेत की, सदर चौकशीसाठी चौकशी फी म्हणून रु.२०,०००/- (अक्षरी रुपये वीस हजार फक्त) या आदेशाच्या दिनांकापासून १५ दिवसांचे आत जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रायगड यांचेकडे जमा करावी.

मा.माहितीस्तव सविनय सादर :-

मा.प्रधान सचिव (सहकार) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

या कार्यालयाचे महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८८ अन्वये आदेश
जा.क्र. जा.क्र.ना.बँका/डी-४/पेण अर्बन बँक/का.क.८८/२०११ दिनांक / ०३/२०११
सहपत्र परिशिष्ट अ - चौकशी करावयाचे मुद्दे :-

- मुद्दा क्र. १ :- बँकेने सन २००८-०९ च्या अहवालानुसार ४०३.१८ कोटी इतका तोटा असताना रु. [illegible] कोटींचा नफा दाखविलेला आहे. तसेच सन २००९-१० मध्ये बँकेने ६५१.३५ कोटी इतका तोटा असताना रु. ८.४७ कोटींचा नफा दाखविलेला आहे. या मुळे बँकेच्या नफा वाटणीत झालेले नुकसान.

- मुद्दा क्र.२ :-

अ) बँककडील वसूलपात्र कर्जप्रकरणांमध्ये के.वाय.सी. निकषांचे पालन नाही. त्यामुळे कर्जदाराबाबतच्या माहितीची /कर्जाच्या सुरक्षिततेची खात्री नसल्याने झालेले नुकसान

ब) कर्ज प्रकरणांची छाननी योग्यरितीने करण्यात आलेली नाही. आवश्यक ती कागदपत्रे घेतलेली नाहीत व बोजा नोंद केलेली नाही. कर्जासाठी तारणाबाबत पुरेशी माहिती नाही. कर्जामध्ये असलेला स्टॉक व येणे व्यवहारांची खात्री करुन घेतलेली नाही. काही कर्जप्रकरणी कर्ज अर्ज, सभासदत्वाचा अर्ज, कर्ज मंजूरी पत्र इ आवश्यक कागदपत्रे नाहीत. त्यामुळे झालेले नुकसान.

क) काही ठिकाणी जुनी एन.पी.ए खाती बंद करण्यासाठी नवीन कर्ज वितरण केल्याचे दर्शवून त्यावरील व्याज उत्पन्न घेतलेले आहे. यामुळे झालेले नुकसान.

- मुद्दा क्र.३ :- बँकेच्या उच्च अधिकार समितीने सुमारे रुपये [illegible] कोटी इतक्या रकमेची कर्ज [illegible] व प्रकार मर्यादेचे उल्लंघन करुन मंजूर केली आहेत. सदर कर्ज प्रकरणांमध्ये शाखा [illegible] कोणतीही अर्ज आर्थिक पत्रक, छाननी तक्ता इ. सादर न करता उच्च अधिकार समितीने मंजूर [illegible] आहेत. बँकेने कोणतीही कागदपत्रे न घेता काही ठिकाणी कर्ज न देता सदर रक्कम संचालक/अधिकारी [illegible] आहे. यामुळे बँकेचे झालेले नुकसान

- मुद्दा क्र.४ :- बँकेच्या सॉफटवेअरमध्ये गंभीर दोष असून बँकेच्या माहितीमध्ये विलेपार्ले शाखेमध्ये फरफार आढळून आली आहे. सॉफटवेअरचे लेखापरीक्षण मे. मिलेनियम बँकींग कन्सल्टन्सी या फर्मकडून करण्यात आली असून त्यांनी या सॉफटवेअरची वर्गवारी हाय रिस्क अशी केली आहे. यामुळे बँकेचे झालेले नुकसान.

- मुद्दा क्र.५ :- बँकेचे महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या खात्यामध्ये सन २००८-०९ मध्ये रु. ३२ ते [illegible] कोटीने खोटी वाढ दर्शविलेली आहे. [illegible] सन २००९-१० मध्ये रु.[illegible] ते २१२ कोटीने खोटी वाढ दर्शविलेली आहे. [illegible] मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती बँकेच्या खात्यामध्येदेखील रु.[illegible] कोटीने वाढ दर्शविलेली आहे. [illegible] खोटी माहिती रिझर्व्ह बँकेस पाठविली असून सदरची खोटी माहिती [illegible] दिलेली आहे. यामुळे झालेले नुकसान

- मुद्दा क्र.६ :- बँकेने रिझर्व्ह बँकेच्या निकषांचे उल्लंघन करुन केलेल्या शासकीय रोख्यांमधील गुंतवणूकीचे रोखीकरणामुळे बँकेस मोठा तोटा झाला आहे. यामुळे बँकेस वैधानिक तरलतादेखील राखता आलेली नाही. वैधानिक तरलता न राखल्यामुळे रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांनी बँकेस रु.१२.१८ कोटी इतका दंड आकारला आहे. यामुळे झालेले आर्थिक नुकसान.

- मुद्दा क्र.७ :- बँकेचे वेगवेगळ्या खात्यामध्ये बँकेच्या स्तरावर सन २००८-०९ मध्ये रु.१२ कोटीची रोख रक्कम बँकेतून वेगवेगळ्या खात्यातून अनाधिकाराने काढली गेलेली आहे. तसेच सन २००९-१० मध्ये रु.१३ कोटी रोख स्वरुपात काढण्यात येऊन ते म. पद्मावती या खात्यात जमा [illegible]

Scanned by CamScanner

त्यातून केवळ दूरध्वनी संदेशानुसार वेगवेगळया नावाने धनादेश काढण्यात आलेले आहेत. याबाबत कोणतेही कागदोपत्री पुरावे अथवा मंजूरी नाही. सदर रक्कमेचा गैरव्यवहार /अपहार केला आहे. यामुळे बँकेचे झालेले आर्थिक नुकसान.

- मुद्दा क्र.८ :-

अ) बँकेने रिझर्व्ह बँकेच्या निकषांच्या मर्यादेबाहेर व अधिकार नसताना ६२ कोटी रुपयांची बँक गॅरंटी एम.एस. टी.सी. यांना मे. स्पेस मर्कन्टाईल व उष्मा ज्वेलर्स यांचे वतीने दिलेली आहे. सदरची बँक गॅरंटी देण्यासाठी बँकेस कोणतेही अधिकार नाहीत.

ब) सदर बँक गॅरंटी एम.एस.टी.सी यांनी इनव्होक केली आहे. व बँकेने सदरची रक्कम संबंधितांना दिलेली नाही. त्यामुळे बँकेने सदरचे देणे ताळेबंदास दाखविणे आवश्यक आहे. त्यामुळे झालेले नुकसान.

क) बँकेने वेगवेगळी कॅशक्रेडीट अकौंट उघडून त्यामधून १०२ कोटी रु. कर्ज मंजूर केली आहेत व या रक्कमेतून एम.एस.टी.सी. यांचे नावे रु.१०० कोटी इतक्या रक्कमेची मुदतठेव तयार केली आहे. सदर कर्जखात्यांना संबंधित कर्जदारांची मान्यता नाही व एम.एस.टी.सी ने सुध्दा सदर रक्कम ठेवलेली नाही. यामुळे बँकेचे झालेले नुकसान.

ड) तसेच या उष्मा ज्वेलर्स आणि स्पेस मर्कन्टाइल या फर्मस च्या वतीने व अशाच इतर फर्मच्या वतीने स्कायलार्क बिल्डर्स (सुमारे रु.५२ कोटी) व ध्रुव इलेक्ट्रीकल (२५ कोटी) स्वस्तिक एंटरप्रायझेस (३७ कोटी) रिध्दी सिध्दी बुलियन (७२ कोटी) व इतर ठिकाणी रक्कमा वर्ग केलेल्या आहेत. यापैकी मे.स्कायलार्क बिल्डर्स यांचेकडून श्री.सुनिलदत्त शर्मा यांना पत्रव्यवहार झाला असून श्री. शर्मा यांना स्कायलार्क बिल्डर यांचेकडून रक्कमा मिळाल्याच्या पावत्या निदर्शनास आल्या आहेत.श्री.सुनिल दत्त शर्मा, एस.बी.एस. असोसिएटस यांचे प्रोप्रायटर आहेत व एस.बी.एस असोसिएटस् हे पेण बँकेचे सतत व समवर्ती लेखापरीक्षक आहेत. यामुळे बँकेचे झालेले नुकसान.

- मुद्दा क्र.९ :- बँकेने बँकींग रेग्यू. ॲक्ट चे उल्लंघन करुन रु.२३१५लाख इतक्या रक्कमेचे नॉन बँकींग ॲसेट रोखीकरणासाठी कोणतेही प्रयत्न न करता ७ वर्षांहून अधिक काळासाठी ताब्यात ठेवले आहे. यामुळे बँकेचे झालेले नुकसान .

- मुद्दा क्र.१० :- बँकेने ओ.बी.सी./ड्राफटस पेऐबल यांचा वापर वेगवेगळया खात्यांमध्ये फेरफार करण्यासाठी केलेला आहे. चेकव्दारे या खात्यात खोटया जमा दाखवून त्यातून धनादेश (डी.डी) वेगवेगळया शाखांमधील एन.पी.ए. खात्यांमध्ये व्याज येण्याचे उद्देशाने अथवा कर्जाचे हप्ते भरण्याचे उद्देशाने वितरीत करण्यात आलेले आहेत. काही ठिकाणी केवळ दूरध्वनीवरील सूचनांनुसार असे केल्याचे निदर्शनास आले आहे. यामुळे झालेले नुकसान.

- मुद्दा क्र.११ :- संदर्भ क्रमांक २, ३ व ४ चे अहवालामध्ये नमूद केलेले बँकेस झालेल्या आर्थिक नुकसानीचे सर्व मुद्दे.

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-

Letter received
contents not verified.
THE PEN CO-OP. URBAN BANK
LTD. HEAD OFFICE, PEN.
Inward No.- 8/4/2011
Date- 8/4/2011

8 APR 2011

Scanned by CamScanner